

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedkyně JUDr. Barbary Pořízkové a soudců JUDr. Radana Malíka a JUDr. Petra Mikeše, Ph.D., v právní věci žalobce: **R. B.**, zast. Mgr. Umarem Switatem, advokátem se sídlem Dědinova 2011/19, Praha 4, adresa pro doručování: V Tůních 11, Praha 2, proti žalované: **Policie ČR, Ředitelství služby cizinecké policie**, se sídlem Olšanská 2, Praha 3, proti rozhodnutí žalované ze dne 12. 1. 2016, č. j. CPR-38289-2/ČJ-2015-930310-V243, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Městského soudu v Praze ze dne 29. 3. 2016, č. j. 4 A 9/2016 – 33,

t a k t o :

- I. Kasační stížnost **s e z a m í t á .**
- II. Žádný z účastníků **n e m á p r á v o** na náhradu nákladů řízení.

O d ů v o d n ě n í :

I. Vymezení věci

[1] Podanou kasační stížností se žalobce (dále jen „stěžovatel“) domáhá zrušení v záhlaví označeného rozsudku Městského soudu v Praze (dále jen „městský soud“), kterým byla zamítnuta jeho žaloba proti v záhlaví uvedenému rozhodnutí žalované. Tímto rozhodnutím bylo zamítnuto jeho odvolání a potvrzeno rozhodnutí Policie ČR, Krajského ředitelství policie hl. m. Prahy, odboru cizinecké policie, odd. pobytové kontroly, pátrání a eskort, ze dne 26. 9. 2015, č. j. KRPA-492338-73/ČJ-2014-000022, kterým bylo rozhodnuto podle § 119 odst. 1 písm. c) bod 2 zákona č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území ČR a o změně některých zákonů, ve znění účinném pro projednávanou věc (dále jen „zákon o pobytu cizinců“), o jeho správním vyhoštění na dobu 10 měsíců. Počátek doby, po kterou stěžovateli nelze umožnit vstup na území členských států EU, byl stanoven podle § 118 odst. 1 zákona o pobytu cizinců od okamžiku, kdy cizinec pozbude oprávnění k pobytu na území ČR. Doba k vycestování z území ČR byla stanovena podle § 118 odst. 3 zákona o pobytu cizinců do 30 dnů od nabytí právní moci rozhodnutí. Podle § 120a odst. 1 zákona o

pobytu cizinců se na stěžovatele nevztahují důvody znemožňující vycestování podle § 179 tohoto zákona.

[2] Městský soud konstatoval, že správní orgány obou stupňů se zabývaly dostatečným způsobem posouzením přiměřenosti uloženého správního vyhoštění právě s ohledem na stěžovatelův soukromý a rodinný život. Je nesporné, že stěžovatel na území ČR pobýval v době od 2. 5. 2014 do 30. 12. 2014 bez víza, ač k tomu nebyl oprávněn. Správní orgán postupoval v souladu s § 119 odst. 1 písm. c) bod 2 zákona o pobytu cizinců, podle kterého vydá policie rozhodnutí o správním vyhoštění cizinci, který pobývá na území přechodně, s dobou, po kterou mu nelze umožnit vstup na území členských států EU, a zařadí cizince do informačního systému smluvních států až na tři roky, pobývá-li cizinec na území bez víza, ač k tomu není oprávněn nebo bez platného oprávnění k pobytu.

[3] Správní orgány přihlédly ke skutečnostem rozhodným pro posouzení přiměřenosti uloženého správního vyhoštění. U stěžovatele nebyly zpřetrhány vazby na domovský stát, jeho zpětná integrace do země původu není nemožná, byť se vyjadřoval ve smyslu, že tomu tak není. Správní orgán vzal v potaz, že stěžovatel má na území ČR syna, s nímž se pravidelně stýká a jemuž poskytuje výživné. Bylo vycházeno z toho, že se synem nežije ve společné domácnosti, neboť s matkou syna společnou domácnost nesdílí. I když v průběhu správního řízení vyšlo najevo, že má zájem obnovit s matkou syna soužití, ze strany jeho bývalé přítelkyně zatím tento krok nebyl akceptován.

[4] Soud přihlédl k tomu, že stěžovatel společnou domácnost s matkou svého syna a se synem vedl pouze v letech 2007 a 2008. Dle výpovědi bývalé družky se se synem neviděl zpětně šest let od konce roku 2013. Do roku 2015 také posílal výživné nepravidelně, takže v současné době dluží asi 100 000 Kč. Od roku 2015 platí výživné pravidelně. Se synem se vidá dvakrát za měsíc, a to vždy v přítomnosti družky anebo její matky. K obnovení vztahu mezi stěžovatelem a jeho nezletilým synem došlo po šesti letech v době, kdy s ním bylo zahájeno řízení o správním vyhoštění. Nic mu nebrání v tom, aby se po stanovenou dobu rozhodnutí o správním vyhoštění nadále podílel na výživě nezletilého ze zahraničí. Rovněž není vyloučeno, že stěžovatel spolu s bývalou družkou a synem mohou spolu žít v místě, kde budou mít všichni legální pobyt, nemusí to být výhradně na území ČR. Soud nepřisvědčil tvrzení, že by došlo k odcizení mezi ním a jeho synem v případě jeho vyhoštění. Není vyloučeno, aby se synem byl v kontaktu prostřednictvím elektronických médií a popř. v době prázdnin ve státě, v němž bude mít stěžovatel povolený pobyt.

[5] Soud dospěl k závěru, že při stanovení doby, na kterou bylo uloženo správní vyhoštění, byly vyhodnoceny všechny skutečnosti pro posouzení přiměřenosti dopadů rozhodnutí podle zákona o pobytu cizinců. Je nesporné, že v rámci tohoto posouzení byla hodnocena povaha a pevnost rodinných vztahů, ekonomické poměry, společenské a kulturní vazby jak na území ČR, tak ve státě stěžovatelova původu. Závěr o tom, že v případě uložení správního vyhoštění se nejedná o nepřiměřený zásah do soukromého nebo rodinného života cizince ve smyslu § 119a odst. 2 zákona o pobytu cizinců, hodnotil soud jako zcela podložený. V hodnocení, které bylo provedeno v napadeném rozhodnutí i v rozhodnutí, které bylo vydáno správním orgánem I. stupně, soud neshledal rozpor se zákonem nebo rozpor se zjištěnými skutečnostmi.

pokračování

[6] K tvrzení, že stěžovatel nepředstavuje nebezpečí pro veřejný pořádek, soud poukázal na to, že tato okolnost nebyla důvodem pro rozhodnutí o jeho správním vyhoštění. Bylo postupováno podle § 119 odst. 1 písm. c) bod 2 zákona o pobytu cizinců, stěžovateli bylo uloženo správní vyhoštění poté, co bylo prokázáno, že pobýval na území bez víza, ač k tomu nebyl oprávněn.

II. Obsah kasační stížnosti, vyjádření žalované

[7] Stěžovatel napadá rozsudek městského soudu kasační stížností, jejíž důvody lze podřadit pod § 103 odst. 1 písm. a), b) a d) zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního, ve znění pozdějších předpisů (dále jen "s. ř. s.").

[8] Má za to, že bylo nesporně zjištěno, že je otcem nezletilého dítěte, které žije na území ČR ve společné domácnosti se svojí matkou, která je státní občankou ČR. Bylo zjištěno, že stěžovatel se významnou měrou podílí na výchově i výživě nezletilého a pravidelně se s ním osobně stýká. Soud se nevypořádal s tím, že otec má nejen povinnost platit výživné, ale i právo se s dítětem fyzicky stýkat a sledovat jeho vývoj. Jeho vztah se synem je citový. Od roku 2015 řádně plní vyživovací povinnost, podílí se na jeho výchově, dává mu dárky. Soud měl vycházet z aktuálního stavu a ne se ohlížet do minulosti. Nedoplatek na výživném postupně doplácí. Aktuálně namítá, že s matkou nezletilého ujednal dohodu směřující ke střídavé péči. Matka nezletilého potvrdila jeho opravdový zájem o syna. Nebyl mu nikdy uložen zákaz styku s nezletilým. Odmítá argument soudu o možnosti styku s nezletilým pomocí elektronických médií.

[9] Soud nerespektoval znění Úmluvy o právech dítěte, ani znění zákona č. 89/2012 Sb., občanského zákoníku, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „občanský zákoník“). V rámci občanského zákoníku nebyla respektována ustanovení o rodičovské odpovědnosti. Ta mu nebyla omezena, ani jí nikdy nebyl zbaven. Argumentace soudu, že mohou všichni žít v místě, kde budou mít všichni legální pobyt, neobstojí za situace, kdy matka s nezletilým nechtějí opustit ČR. Soud nezohlednil jeho práva otce. Je v zájmu dítěte, aby plnil vyživovací povinnost.

[10] Na území ČR má stěžovatel vytvořeno kvalitní rodinné, pracovní a sociální zázemí. Rovněž podmínky pro výchovu nezletilého. Návštěva nezletilého i jeho matky je s ohledem na nedostatek financí vyloučena. Realizace vyhoštění by znamenala jeho postupné odcizení od syna, znamenala by nenahraditelnou citovou újmu. Nezletilý by ztrátu otce nepochopil. Rovněž matka nezletilého by byla nucena ho vychovávat sama.

[11] Správní orgány nezjistily stav, o němž nejsou důvodné pochybnosti. Vydaná rozhodnutí jsou nedostatečně odůvodněna, byla vydána přes zásadní zásah do života stěžovatele. Nebyl zkoumán zásah do soukromého a rodinného života. Soud si neopatřil potřebné a dostupné podklady. Kdyby to udělal, zjistil by, že stěžovatel má synovi láskyplný vztah. Uplatněné námitky soud pouze rekapituloval, nezaujal k nim přezkoumatelné stanovisko.

[12] Nejvyššímu správnímu soudu navrhuje, aby napadený rozsudek městského soudu zrušil a věc mu vrátil k dalšímu řízení. Spolu s kasační stížností požádal o přiznání odkladného účinku.

[13] Žalovaná ve vyjádření ke kasační stížnosti uvedla, že způsob rozhodování městského soudu nehodlá blíže komentovat. Zcela odkázala na shromážděný spisový materiál.

III. Posouzení Nejvyšším správním soudem

[14] Nejvyšší správní soud posoudil formální náležitosti kasační stížnosti a shledal, že kasační stížnost byla podána včas, jde o rozhodnutí, proti němuž je kasační stížnost přípustná, a stěžovatel je zastoupen advokátem (§ 105 odst. 2 s. ř. s.). O návrhu na odkladný účinek soud nerozhodoval, neboť po provedení nezbytných procesních úkonů přistoupil k bezodkladnému projednání a rozhodnutí věci. Přezkoumal napadený rozsudek městského soudu v rozsahu kasační stížnosti a v rámci uplatněných důvodů, ověřil při tom, zda napadené rozhodnutí netrpí vadami, k nimž by musel přihlédnout z úřední povinnosti (§ 109 odst. 3 a 4 s. ř. s.), a dospěl k závěru, že kasační stížnost není důvodná.

[15] Spornou otázkou v projednávané věci je posouzení, zda v důsledku uložení správního vyhoštění, nedojde k nepřiměřenému zásahu do soukromého a rodinného života stěžovatele, který setrvale namítá silný citový vztah ke svému nezletilému synovi.

[16] Nejprve se soud zabýval namítanou nepřezkoumatelností. Nepřezkoumatelnost rozhodnutí je vadou rozhodnutí, ke které jsou správní soudy povinny přihlížet i bez námítky, tedy z úřední povinnosti (§ 109 odst. 4 s. ř. s.). Vlastní přezkum rozhodnutí soudu je možný pouze za předpokladu, že napadené rozhodnutí splňuje kritéria přezkoumatelnosti. Tedy, že se jedná o rozhodnutí srozumitelné, které je opřeno o dostatek relevantních důvodů, z nichž je zřejmé, proč městský soud rozhodl tak, jak je uvedeno ve výroku rozhodnutí.

[17] Veškerá výše uvedená kritéria rozhodnutí městského soudu splňuje. Jedná se o srozumitelné rozhodnutí opřené o dostatek důvodů. Městský soud v napadeném rozsudku rozebral dostatečným způsobem přiměřenost uloženého správního vyhoštění právě s ohledem na stěžovatelův soukromý a rodinný život. Námitka nepřezkoumatelnosti o nevypořádání žalobních námitek je obecná. Neuvádí konkrétně, které námitky soud opomenul vypořádat. Z napadeného rozsudku je patrné, že se námitkami stěžovatele soud zabýval.

[18] Soud nesdílí ani názor stěžovatele o nepřezkoumatelnosti rozhodnutí správních orgánů. Správní orgány se velmi podrobně zabývaly zásahem do soukromého a rodinného života, přičemž z odůvodnění je zcela zřejmé, proč k takovému zásahu v případě stěžovatele nemůže dojít (viz str. 4-6 rozhodnutí žalované).

[19] Z předloženého správního spisu soud zjistil, že stěžovatel se dostavil 30. 12. 2014 na Odbor azylové a migrační politiky, Praha 10, se žádostí o vydání nového průkazu k povolení trvalého pobytu na území ČR. Bylo zjištěno, že na území ČR pobývá od 2. 5.

pokračování

2014 neoprávněně, neboť z evidencí policie vyplynulo, že na území pobýval na základě povolení k trvalému pobytu, který byl dne 1. 4. 2014 ukončen. V řízení o správním vyhoštění stěžovatel mimo jiné uvedl, že bydlí sám na adrese X, v roce 2013 byl v ČR, pak odjel do Španělska, poté do Maroka. Následně se vrátil do ČR, v roce 2014 byl ve Španělsku a následně také v ČR. Pokud jde o vztah s matkou syna, uvedl, že je dobrý, jsou v osobním kontaktu. Je také v kontaktu se svým synem, chodí s ním do pizzerie a na procházky. Stojí o to, aby obnovil vztah s matkou syna a žili jako rodina. Neví o tom, že by matka jeho syna měla jiného partnera. Pokud jde o jeho možnost pobytu v Maroku, uvedl, že tam bydlí v rodinném domě, kde žije jeho matka.

[20] Jako účastnice správního řízení byla také slyšena K. V. (matka nezletilého), která mimo jiné uvedla, že je svobodná a má jedno dítě. Se stěžovatelem není v partnerském vztahu. Je pouze otcem jejího syna. Rozešli se, protože se málo vídali. Stěžovatel podniká ve Španělsku s ovocem a v ČR nepracuje. Žádnou společnou budoucnost s ním neplánuje. Se synem se vídá a tak jim to vyhovuje. Není jí známo, že mu byl uložen trest vyhoštění v Rakousku, a ani neví, že mu byl zrušen trvalý pobyt. Posílá od roku 2015 pravidelně alimenty, předtím to bylo nepravidelně. V současné době na alimentech dluží určitě 100 000 Kč. Dále uvedla, že od konce roku 2013 asi šest let zpět stěžovatel syna neviděl, byli pouze v telefonickém kontaktu. Uvedla také, že v současné době žije s partnerem, kterému syn říká tati a svému pravému otci říká R. Ví, že má otce dva, někdy mu také říká tati. Na výchově syna se stěžovatel nepodílí. K případnému vyhoštění uvedla, že by ji to zasáhlo hlavně finančně a syna určitě citově. Ona se synem by do jeho domovské země nevycestovali. K případnému společnému soužití uvedla, že se do budoucna může stát cokoli, ale v momentální době ne.

[21] Soud vychází při hodnocení přiměřenosti uloženého správního vyhoštění především z judikatury ESLP, podle které je třeba zohlednit následující hlediska: (1) povahu a závažnost dotčeného veřejného zájmu (např. závažnost porušení veřejného pořádku či trestného činu spáchaného cizincem); (2) délku pobytu cizince v hostitelském státě; (3) dobu, jež uplynula od porušení veřejného pořádku či spáchaní trestného činu a chování cizince v průběhu této doby; (4) rodinnou situaci stěžovatele (např. doba trvání manželství a jiné faktory vyjadřující efektivnost rodinného života páru); (5) skutečnost, zda byl rodinný život založen až poté, kdy dotčené osoby věděly, že cizí státní příslušník pobývá v dané zemi nelegálně, a že je proto jejich rodinný život od počátku nejistý; (6) počet dětí a jejich věk; (7) rozsah, v jakém by byl soukromý a/nebo rodinný život cizince narušen; (8) rozsah sociálních a kulturních vazeb na hostitelský stát; (9) imigrační historii dotčených osob (např. porušení imigračních pravidel v minulosti); a (10) věk a zdravotní stav dotčeného cizince. Všechna uvedená kritéria je třeba vždy posoudit ve vzájemné souvislosti a porovnat zájmy jednotlivce na pobytu v dané zemi s opačnými zájmy státu, např. nebezpečím pro společnost či ochranou veřejného pořádku (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 28. 8. 2013, č. j. 8 As 5/2013 – 43; a z judikatury ESLP zejména *Üner proti Nizozemsku*, rozsudek velkého senátu ze dne 18. 10. 2006, stížnost č. 46410/99, § 57-58).

[22] K prvním třem kritériím soud uvádí, že stěžovatel pobýval na území České republiky skoro tři čtvrtě roku neoprávněně. Tím závažně narušil veřejný zájem na kontrole imigrace a na tom, aby se na území státu nezdržovali cizinci, kteří svým

negativním postojem k dodržování zákonů dávají najevo svou neúctu k právnímu systému hostitelské země. V České republice podle spisového materiálu pobývá minimálně od února 2006. Dne 30. 12. 2014 byl zajištěn a stejného dne bylo zahájeno řízení o jeho správním vyhoštění. Rozhodnutí žalované bylo vydáno 26. 9. 2015, přičemž ze spisového materiálu nevyplývá, že by stěžovatel v této době porušoval veřejný pořádek jiným způsobem.

[23] Ke kritériím, týkajícím se soukromého a rodinného života stěžovatele, je nutno zohlednit jeho námitky, že v ČR má nezletilého syna (narozen 2004). V době rozhodování žalované v žádném případě nešlo o dlouhotrvající vztah vysoké intenzity. Vyplývá to především z výpovědi matky nezletilého, která uvedla, že od konce roku 2013 asi šest let zpět stěžovatel syna neviděl. Dluží na výživném asi 100 000 Kč. Jeho syn jej spíše oslovuje R., protože slovem „tati“ nazývá partnera matky. Na výchově se dle její výpovědi nepodílí a nepodílel. Často pobýval v zahraničí, což přiznává i sám stěžovatel.

[24] Jeho argumentům, že se významnou měrou podílí na výchově nezletilého, popř. že realizace správního vyhoštění by znamenala nenahraditelnou citovou újmu, soud na základě zjištěného skutkového stavu neuvěřil. Zmiňovanou dohodu směřující ke střídavé péči soudům nepředložil. Pravidelný styk s nezletilým synem začal až od roku 2015, poté co bylo zahájeno řízení o správním vyhoštění. Do té doby se na výchově nepodílel, finančně přispíval nepravidelně. Nejvyšší správní soud odkazuje zejména na význam pátého kritéria, na které klade ve své judikatuře důraz i Evropský soud pro lidská práva. Pokud byl rodinný život rozvíjen až poté, kdy dotčené osoby věděly, že cizinec pobývá na území nelegálně, vede to zpravidla k závěru o zjevné neopodstatněnosti stížnosti (viz např. rozhodnutí o přijatelnosti ve věci *Biraga a ostatní proti Švédsku*, 3. 4. 2012, stížnost č. 1722/10, § 50; či *Jerry Olajide Sarumi proti Spojenému království*, 26. 1. 1999, stížnost č. 43279/98, nebo *Andrey Shebashov proti Lotyšsku*, 9. 11. 2000, stížnost č. 50065/99).

[25] K posledním třem kritériím soud podotýká, že tu stěžovatel nemá silné sociální a kulturní vazby. Doposud neovládá český jazyk a není na Českou republiku vázán ani po ekonomické stránce (práce v zahraničí). Stěžovatel proto má ve své domovské zemi pravděpodobně silnější vazby než v České republice (matka, případně majetek). Ze spisového materiálu nevyplývá, že by jeho zdravotní stav byl jakkoliv nepříznivý, nebo že by stěžovateli bránil ve vycestování ze země, stěžovatel to ani sám nedoložil.

[26] Soud má za to, že realizace správního vyhoštění i s ohledem na domovský stát stěžovatele nemůže vést k tomu, že by přestal finančně přispívat na nezletilého. Je to jeho povinnost, ať už bude pobývat kdekoli. Soud přihlédl i k tomu, že stěžovatel v minulosti často pobýval v zahraničí, se synem byl v kontaktu 6 let pouze telefonicky. V rámci takto zjištěných skutečností nelze hodnotit správní vyhoštění na dobu 10 měsíců jako nepřiměřený zásah do soukromého a rodinného života stěžovatele.

[27] Skutkový stav považuje soud za dostatečně zjištěný. Městskému soudu nelze vyčítat, že si neopatřil dostatečné podklady. Správní soudnictví je ovládáno zásadou dispoziční, stěžovatel v řízení před městským soudem žádné důkazy nepředložil. Městskému soudu nelze vytýkat ani argumentaci o možném využití elektronických médií pro zachování

pokračování

kontaktu mezi stěžovatelem a jeho synem. V současné době se totiž jedná o věc zcela běžnou, která může vést k udržení vzájemných vazeb. Takový způsob komunikace je mezi dětmi ve věku syna stěžovatele rozšířený a obvyklý.

[28] Soud neshledal, že by byla porušena Úmluva o právech dítěte. Ta předpokládá, že může dojít k oddělení dítěte od rodičů například z důvodu deportace (čl. 9 bod 4). Soud neshledal důvodné ani námitky týkající se porušení ustanovení občanského zákoníku o rodičovské odpovědnosti. Ta rovněž předpokládá, že dítě může žít z různých důvodů pouze s jedním z rodičů. Obsahem rodičovské odpovědnosti je mimo jiné péče o zdraví dítěte, jeho tělesný, citový, rozumový a mravní vývoj, v ochraně dítěte, v zajišťování jeho výchovy a vzdělání. Matka nezletilého uvedla, že se stěžovatel na jeho výchově nepodílí. Ze zjištěných okolností je navíc zřejmé, že sám stěžovatel svoji rodičovskou odpovědnost zanedbával minimálně šest let, kdy vůbec nebyl s nezletilým v osobním styku.

IV. Závěr a náklady řízení

[29] S ohledem na výše uvedené dospěl soud k závěru, že kasační stížnost není důvodná, a proto ji podle ustanovení § 110 odst. 1 s. ř. s. zamítl. O věci rozhodl bez jednání postupem podle § 109 odst. 2 s. ř. s., dle kterého o kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud zpravidla bez jednání.

[30] O nákladech řízení rozhodl soud podle § 60 odst. 1 s. ř. s. Stěžovatel, který neměl v tomto soudním řízení úspěch, nemá právo na náhradu nákladů řízení. Žalované žádné náklady nad rámec její běžné úřední činnosti nevznikly. Z uvedených důvodů soud rozhodl, že žádnému z účastníků se právo na náhradu nákladů řízení nepřiznává.

P o u č e n í: Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 9. června 2016

JUDr. Barbara Pořízková
předsedkyně senátu